

ආර්ථික විද්‍යාව
අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර උසස් පෙළ විභාගය
සඳහා විෂයානුබද්ධ පුනරීක්ෂණ සංවිතය
02. ඉල්ලුම, සැපයුම, නම්‍යතාව හා වෙළෙඳපොළ සමතුලිතය
බහුවරණ ප්‍රශ්න

අංක 01 සිට 20 තෙක් එක් එක් ප්‍රශ්නයට දී ඇති පිළිතුරු අතරින් නිවැරදි හෝ වඩාත් ගැලපෙන හෝ පිළිතුර තෝරන්න.

1. භාණ්ඩයක් සඳහා ඇති ඉල්ලුම හා ඉල්ලුම් කරනු ලබන ප්‍රමාණය අතර වෙනස වන්නේ,
 - (1) ඉල්ලුමේදී මිල වෙනස් වන අතර ඉල්ලුම් ප්‍රමාණයේදී අනෙකුත් සාධක ස්ථාවරව පැවතීමය.
 - (2) ඉල්ලුම, භාණ්ඩයක් සඳහා විකල්ප මිල ගණන් වලදී පාරිභෝගිකයන් මිලදී ගන්නා ප්‍රමාණය වන අතර ඉල්ලුම් ප්‍රමාණය කිසියම් මිලකදී පාරිභෝජනය කරන ප්‍රමාණය ඉල්ලුම් ප්‍රමාණය වේ.
 - (3) ඉල්ලුම, ඉල්ලුම් වක්‍රය මත ලක්ෂ්‍යයක් වන අතර ඉල්ලුම් ප්‍රමාණය ඉල්ලුම් වක්‍රය මඟින් නිරූපණය කළ හැකිය.
 - (4) ඉල්ලුම් ප්‍රමාණයේදී අනෙකුත් සාධක වෙනස් වන අතර ඉල්ලුමේදී මිල පමණක් වෙනස්වේ.
 - (5) මිල වෙනස් වීම මත ඉල්ලුම වෙනස් වන අතර ඉල්ලුම් ප්‍රමාණය වෙනස් වන්නේ අනෙකුත් සාධක වලින් කිසියම් ඒකක වෙනසකදී පමණි.

2. වෙළෙඳපොළේ අලෙවි වන එක්තරා භාණ්ඩයක ඉල්ලුම වැඩි වීමක් සිදුවන්නේ පහත ඒවායෙන් කුමක් සිදු වූ විටද?
 - (1) සලකා බලන භාණ්ඩයේ මිල පහල යාම.
 - (2) සලකා බලන භාණ්ඩයේ මිල ඉහළ යාම.
 - (3) පාරිභෝගික ආදායම පහත යාම.
 - (4) අනුපූරක භාණ්ඩ වල මිල ඉහළ යාම.
 - (5) ආදේශන භාණ්ඩ වල මිල ඉහළ යාම.

3. සහල් වෙළෙඳපොළේ ඉල්ලුම් ප්‍රමාණය වැඩි වීමට බලපා ඇති කරුණකි.
 - (1) සහල් මිල ගණන් ඉහල යාම.
 - (2) පාන් මිල ගණන් ඉහළ යාම.
 - (3) පාරිභෝගික ආදායම ඉහළ යාම.
 - (4) පාරිභෝගිකයින්ගේ මූර්ත ආදායම ඉහළ යාම .
 - (5) පාරිභෝගික රුචිය සහල් සම්බන්ධයෙන් ඉහළ යාම.

4. පාරිභෝගික ආදායමේ ඇති වන වෙනස් වීමක් සාමාන්‍ය භාණ්ඩ හා බාල භාණ්ඩ කෙරේ බලපාන ආකාරය වඩාත් නිවැරදිව දැක්වෙන පිලිතුර පහත වගුවෙන් තෝරන්න.

	ආදායම වෙනස් වීම	සාමාන්‍ය භාණ්ඩ	බාල භාණ්ඩ
(1)	ආදායම ඉහළ යාම	ඉල්ලුම වැඩි කරයි.	ඉල්ලුම අඩු කරයි
(2)	ආදායම පහළ යාම	ඉල්ලුම වැඩි කරයි.	ඉල්ලුම වැඩි කරයි
(3)	ආදායම ඉහළ යාම	ඉල්ලුම අඩු කරයි.	ඉල්ලුම වැඩි කරයි
(4)	ආදායම පහළ යාම	ඉල්ලුම අඩු කරයි.	ඉල්ලුම අඩු කරයි.
(5)	ආදායම ඉහළ යාම	ඉල්ලුම අඩු කරයි	ඉල්ලුම අඩු කරයි.

5. කිසියම් භාණ්ඩයක අනාගත මිල වැඩිවේ යැයි අපේක්ෂා කරන්නේ නම්,

- (1) සැපයුම් වක්‍රය දකුණට විතැන්වේ.
- (2) සැපයුම් වක්‍රය වමට විතැන්වේ.
- (3) සැපයුම් වක්‍රය මත ඉහළට ගමන් කරයි.
- (4) සැපයුම් වක්‍රය මත පහළට ගමන් කරයි.
- (5) සැපයුම් වක්‍රය දකුණට විතැන් වී වක්‍රය දිගේ ඉහළට ගමන් කරයි.

6. X භාණ්ඩයේ නිෂ්පාදන පිරිවැය පහළ යාමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස Y භාණ්ඩයේ ඉල්ලුම වැඩිවේ නම් X හා Y භාණ්ඩ සම්බන්ධයෙන් නිවැරදි ප්‍රකාශය වන්නේ,

- (1) X බාල භාණ්ඩයක් වන අතර Y ගිලන් භාණ්ඩයකි.
- (2) X ගිලන් භාණ්ඩයක් වන අතර Y බාල භාණ්ඩයකි.
- (3) X හා Y භාණ්ඩ එකිනෙක ආදේශක භාණ්ඩ වේ.
- (4) X හා Y එකිනෙක අනුපූරක භාණ්ඩවේ.
- (5) X සාමාන්‍ය භාණ්ඩයක් වන අතර Y බාල භාණ්ඩයක්වේ.

7. $Q_d = 200 - 4p$ හා $Q_s = - 40 + 6p$ වේ. සමතුලිතයේදී ඉල්ලුම් හා සැපයුම් නම්‍යතාවන් වන්නේ,

(1) $E_d = -0.92$
$E_s = 1.38$	(2) $E_d = 0.92$
$E_s = -1.5$	(3) $E_d = - 1.5$
$E_s = 0.75$
(4) $E_d = -0.5$
$E_s = 1.5$	(5) $E_d = - 1.5$
$E_s = 1.38$	

8. පැණි බීම සඳහා ඇති ඉල්ලුම සාපේක්ෂ වශයෙන් නම්‍යවේ නම් පැණි බීම සැපයුම වැඩි වුවහොත් කවර ප්‍රතිඵලයක් හට ගනීද?

- (1) මුළු අයහාරය ඉහළ ගොස් මිල පහළ යයි.
- (2) මුළු අයහාරය ඉහළ ගොස් මිල ඉහළ යයි.
- (3) මුළු අයහාරය නොවෙනස්ව තිබියදී මිල ස්ථාවරව පවතී.
- (4) පැණි බීම සඳහා අධි සැපයුමක් ඇතිවේ.
- (5) පැණි බීම සඳහා අධි ඉල්ලුමක් ඇතිවේ.

9. වමේ සිට දකුණට පහලට බෑවුම් වන ඉල්ලුම් වක්‍රයක් සහිත සාමාන්‍ය භාණ්ඩයක් සම්බන්ධයෙන් නිවැරදි සංයෝජනය කුමක්ද?

	මිල ඉල්ලුම් නම්‍යතාව	ආදායම් ඉල්ලුම් නම්‍යතාව
(1)	ධන	ධන
(2)	සෘණ	සෘණ
(3)	ඒකීය	ඒකීය
(4)	ධන	සෘණ
(5)	සෘණ	ධන

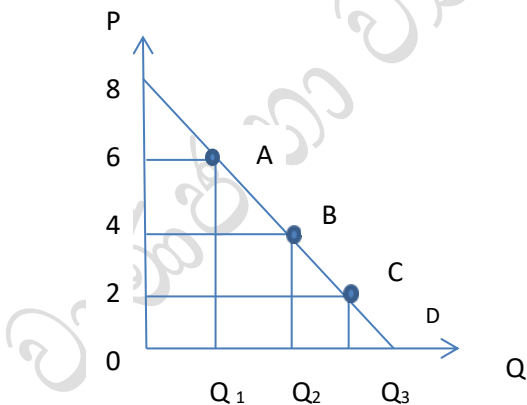
10. තරඟකාරී වෙළෙඳපොළේ අලෙවි වන භාණ්ඩයක ඉල්ලුම් සමීකරණය $Q_d = 120 - 2P$ වේ. මෙම භාණ්ඩයේ වෙළෙඳපොළ සමතුලිත මිල රු.30 වේ. සමතුලිත මිලේදී නම්‍යතාව

- (1) -0.6 කි.
- (2) 0.3 කි.
- (3) 1 කි.
- (4) -2 කි.
- (5) -1 කි.

11. පහත දැක්වෙන්නේ වෙළෙඳපොළේ කිසියම් භාණ්ඩයක් සම්බන්ධ සැපයුම් සමීකරණයයි. $Q_s = 2P$ වේ. මෙම භාණ්ඩයේ නම්‍යතාව සම්බන්ධයෙන් ශබ්ද තීරණය කරනුයේ

- (1) පූර්ණ අනම්‍ය වන බවයි.
- (2) අනම්‍ය වන බවයි.
- (3) ඒකීය නම්‍ය වන බවයි.
- (4) නම්‍ය වන බවයි.
- (5) පූර්ණ නම්‍ය වන බවයි.

12. පහත රූප සටහන මගින් දැක්වෙන්නේ කිසියම් භාණ්ඩයකට අදාළ ඉල්ලුම් වක්‍රයකි.

මෙම ඉල්ලුම් වක්‍රයෙහි A ලක්ෂ්‍යයෙහි හා B ලක්ෂ්‍යයෙහි නම්‍යතාව පිළිවෙළින්

	A ලක්ෂ්‍යයේ නම්‍යතාව	B ලක්ෂ්‍යයේ නම්‍යතාව
(1)	නිශ්චිතව කිව නොහැක.	අනම්‍ය වේ.
(2)	අනම්‍ය වේ.	නම්‍ය වේ.
(3)	නම්‍ය වේ.	අනම්‍ය වේ.
(4)	පූර්ණ නම්‍ය වේ.	නම්‍ය වේ.
(5)	නම්‍ය වේ.	ඒකීය නම්‍ය වේ.

13. වෙළෙඳපොළේ භාණ්ඩයක් සම්බන්ධ ඉල්ලුම් සමීකරණය $Q_d = 100 - 2P$ වන අතර සැපයුම් සමීකරණය $Q_s = 3P$ වේ. මෙම වෙළෙඳපොළ සමතුලිත වන විට පාරිභෝගික හා නිෂ්පාදක අතිරික්තය

	පාරිභෝගික අතිරික්තය	නිෂ්පාදක අතිරික්තය
(1)	90	60
(2)	60	90
(3)	900	600
(4)	600	900
(5)	150	200

14. එක්තරා භාණ්ඩයක මිල රු.25 ක් වන විට ඉල්ලුම් ප්‍රමාණය ඒකක 300ක් විය. මිල ඉල්ලුම් නම්‍යතාව -3ක් වන මෙම භාණ්ඩයෙහි ඉල්ලුම් ප්‍රමාණය ඒකක 480ක් වන්නේ කවර මිලකදීද?

- (1) රු.12.50 දී ය.
- (2) රු.15 දී ය.
- (3) රු.18 දී ය.
- (4) රු.20 දී ය.
- (5) රු.30 දී ය.

15. සෘණ තිරස් අන්ත:බණ්ඩයකින් ආරම්භ වන සැපයුම් වක්‍රයක නම්‍යතාවේ හැසිරීම පිළිබඳ නිවැරදි ප්‍රකාශය වන්නේ,

- (1) සෑම ලක්ෂයකදීම නම්‍යතාව එකට වඩා අඩු අගයක් ගනු ලබන අතර නිමැවුම වැඩිවෙත්ම අගය අඩුවේ.
- (2) සෑම ලක්ෂයකදීම නම්‍යතාව එකට වඩා අඩු අගයක් ගනු ලබන අතර නිමැවුම වැඩිවෙත්ම අගය වැඩිවේ.
- (3) සෑම ලක්ෂයකදීම නම්‍යතාව එකට වඩා වැඩි අගයක් ගනු ලබන අතර, නිමැවුම වැඩිවෙත්ම අගය අඩුවේ.
- (4) සෑම ලක්ෂයකදීම නම්‍යතාව එකට වඩා වැඩි අගයක් ගනු ලබන අතර නිමැවුම වැඩිවෙත්ම අගය වැඩිවේ.
- (5) සෑම ලක්ෂයකදීම නම්‍යතාවය එකට වඩා වැඩි අගයක් ගනු ලබන අතර නිමැවුම වැඩි වෙත්ම එය ශුන්‍ය දක්වා ක්‍රමයෙන් අඩුවේ.

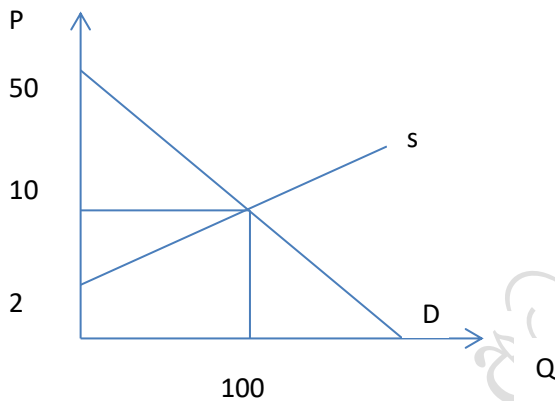
16. වෙළෙඳපොළ කිසියම් භාණ්ඩයක ඉල්ලුම වැඩි වන අනුපාතයෙන්ම සැපයුම ද වැඩිවේ නම්

- (1) සමතුලිත මිල ඉහළ යන අතර සමතුලිත ප්‍රමාණයද ඉහළ යයි.
- (2) සමතුලිත මිල ඉහළ යන අතර සමතුලිත ප්‍රමාණය වෙනස් වන ආකාරය නිශ්චිත නොවේ.
- (3) සමතුලිත ප්‍රමාණය ඉහළ යන අතර, සමතුලිත මිල වෙනස් වන ආකාරය නිශ්චිත නොවේ.
- (4) සමතුලිත ප්‍රමාණය වෙනස් නොවන අතර සමතුලිත මිල වෙනස් වන ආකාරය නිශ්චිත නොවේ.
- (5) සමතුලිත මිල වෙනස් නොවන අතර සමතුලිත ප්‍රමාණය ඉහළ යයි.

17. එක්තරා භාණ්ඩයක් සුභ සාධක ආයතනයක් විසින් නොමිලේ සපයන ලද අතර පවතින ආර්ථික අර්බුදය හේතුවෙන් එම භාණ්ඩය සඳහා රු.10ක මිලක් ඒකකයක් සඳහා නියම කිරීමට ආයතනය තීරණය කරයි. මෙම භාණ්ඩයේ ඉල්ලුම් ශ්‍රිතය $Q_d = 100 - 4P$ නම් මෙම ප්‍රතිපත්තිය නිසා

- (1) පාරිභෝගික ඉල්ලුම ශුන්‍යය දක්වා අඩු කරනු ඇත.
- (2) පාරිභෝගික අතිරික්තය 450න් අඩු වනු ඇත.
- (3) පාරිභෝගික අතිරික්තය 1250න් අඩු වනු ඇත.
- (4) පාරිභෝගික අතිරික්තය 800 න් අඩු වනු ඇත.
- (5) පාරිභෝගිකයා වෙත සැලකිය යුතු බලපෑමක් සිදු නොවනු ඇත.

18. X භාණ්ඩ සඳහා වෙළෙඳපොළ තත්වය පහත රූප සටහනේ දැක්වේ.

ඉහත රූප සටහන අනුව සමතුලිත ඒකක ප්‍රමාණය අලෙවි කිරීමේදී නිෂ්පාදකයා අපේක්ෂා කරන අවම මුදල් ප්‍රමාණය වන්නේ,

- (1) රු.1000 කි.
- (2) රු.200 කි.
- (3) රු.400 කි.
- (4) රු.600 කි.
- (5) රු.800 කි.

19. එක්තරා වෙළෙඳපොළක අලෙවි වන A නැමැති භාණ්ඩයකට අදාළ අනුපූරක භාණ්ඩයක මිල පහළ යාමක් නිසා A භාණ්ඩයේ වෙළෙඳපොළ

- (1) ඉල්ලුම වැඩිවේ, මිල වැඩිවේ, ඉල්ලුම් කරනු ලබන ප්‍රමාණය අඩුවේ.
- (2) ඉල්ලුම වැඩිවේ, මිල වැඩිවේ, ඉල්ලුම් කරනු ලබන ප්‍රමාණය වැඩිවේ.
- (3) ඉල්ලුම් ප්‍රමාණය වැඩිවේ, මිල අඩුවේ, සැපයුම අඩුවේ.
- (4) ඉල්ලුම් ප්‍රමාණය අඩුවේ, මිල අඩුවේ, සැපයුම අඩුවේ.
- (5) ඉල්ලුම වැඩිවේ, මිල වෙනස් නොවේ, ඉල්ලුම් කරන ප්‍රමාණය වැඩිවේ.

20. වෙළෙඳපොළ සමතුලිතයට අදාළ කොන්දේසියක් නොවන්නේ,

- (1) ඉල්ලුම් ප්‍රමාණය සැපයුම් ප්‍රමාණයට සමාන වීම.
- (2) පාරිභෝගික අතිරික්තය නිෂ්පාදක අතිරික්තයට සමාන වීම.
- (3) අධි ඉල්ලුම හා අධි සැපයුම ශුන්‍ය වීම.
- (4) පාරිභෝගික පැහැදීම නිෂ්පාදන අයහාරයට සමාන වීම.
- (5) වෙළෙඳපොළ මිල වෙනස්වීමේ නැඹුරුතාවක් නොපැවතීම.